

דברי הכפר



חנינא בני

"כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני
וחנינא בני דיר בקב חרובים משבת לשבת"

(תענית כ"ד)

כל העולם כולו לא נברא
אלא בשביל חנינא בני
היה יורד לגנו ורואה
תאנה שביכרה רימון שביכר
ילדה שביכרה
ונשאר עומד מרחוק
נזיר עובר אורחות
העולם כולו ניזון בשבילו
וחנינא - אף לא תאנה אף רימון
אף לא אהבה אחת
כאילו באמת די לו
בקב חרובים משבת לשבת

נתן יונתן



מספר 871

ח' בסיוון תשמ"ד

8.6.84

ע ל ו ן פ נ י מ י
ל א ל פ ר ס ו ם

מנהל נאמני

אני רוצה שתבינו - לשבת ביום ב' ולסקור את אירועי השבוע, כאשר הגל-
יון של "דברי הכפר" מיום שישי האחרון עדיין לא נשכח - זה לא כל-כך פשוט.
מה כבר יכול לקרות תוך ימים כה ספורים? וראו זה פלא - יש ויש על מה לדווח.

*** הבתים ההולנדיים צומחים כמו פטריות אחרי הגשם. כדאי מאוד לטייל בס-
ביכה שם, הנוף משתנה מיום ליום. מה גם שבצורתם המבנים האלה מאוד שונים
מכל בנייה אצלנו עד כה.

*** לאור פנייה של מספר ילדי כיתות "ארכל" ו"שיכולת" אדי מחדש ימים
קדם וחוזר לאימוני שחייה. שלוש פעמים בשבוע בשעת מינחה אפשר שוב לראות
את הילדים והרגלים פולחות את מי הבריכה לאורכה. המראה עד כדי כך מגרה,
שגם-ילדים מכיתת "מירום" ביקשו להשתתף. בהצלחה לכולם! מי יודע, אולי
נחזור לימי הזוהר של תחרויות וכותרות ב"חדשות ספורט"!

*** חבורה מצומצמת (אך באיכות גבוהה) נהנתה מתוכנית ליל השבת לכבוד יום
ירושלים. במשחק "ילד טוב ירושלים", בהנחייתו של אורי אסף בכבודו ובעצמו
- גילינו כוחות חדשים בידיעת ההיסטוריה של עם ישראל, וכל הכבוד לשולחן
של מיקי (של עמליה), שניצח את כולם וגם גילה את המטמון.

*** לשוב וזמי יש פינת חמד מוצלת ומטופחת ליד ביתם וניצלו אותה בצורה
יפה בשבת בבוקר. לחברנו אלף דוברינר מלאו 60 שנה ובחברת אימו, אחותו
ובעלה וחברים אחרים שבאו מרחוק, חגגנו את המאורע ברוב פאר ודברים טובים.
מזל טוב שוב לאלף.

*** ניום א' יצאו כ-30 הורים, פלוס מלווים, ל"טיול שנתי" המסורתי.
שטו בבינרת, רחצו במרחצאות הבוץ והגופרית ב"חמי טבריה", ונהנו מארוחת צה-
ריים והרמת כוס ליום הולדתה של מיכל ה. (חברה בוועדת ההורים). כיף לא
נורמלי, כך אמרו - רק באנגלית זה נשמע אחרת.

*** ובאותו יום התייחדנו עם זכרה של אסתר רוז ז"ל על-יד קברה, וראינו
מעבודות-היד שלה, מסודרות בחן בחלק של המועדון.

*** לגינוא, שיצא לשבת חופשה בחו"ל, דרך צלחה וד"ש לחבר'ה.

*** למשפחת יודאיקין בדרכה לקנדה וארה"ב בעוד שבוע, במסגרת "התור" -
בילוי נעים.

ולכולנו שבת שלום
א ל ז ה

נ.ב. לכל הווליים אשר בצפת או בבית אנו
מאחלים אורך-רוח והחלמה מהירה.
נ.ב.ב. לכל וחברים המועמדים החדשים אנו
מאחלים אורך-רוח וקליטה מהירה.

ל י מ י ה ו ל ד ת

10.6. לס גרשמן

גלעד מסר

11.6. תמנה שוער

ציון דוארי

12.6. מר אוברי רזניק

לוי גניסלב

אידו סלע

אור דוארי

13.6. אירנה רובינסון.

14.6. רחל פוקס

מרים טריץ

תמרה לוי

מורן עמית

16.6. לני יודאיקין

שאול ריפקינד

שרונה מרציאנו

תמר הרמן

ל י מ י נ י ש ו א י נ

11.6. לואיז ועמרי קופ

12.6. טוטסי וג'יקי עמר

13.6. יעל והנרי שפרונג

דוט ושמעון שיינגזיכט

14.6. תמר ואורן קולנס

15.6. אן והרי בילגורי

סוניה וגדעון לוי

דינה ובנסון הוניג

16.6. שאולה ודוד אלמן

תמרה וצבי לוי

(הסרט השנועי - המשך)

הסרט התפרסם בארה"ב בעיקר משום שהוא כביכול עוסק בבעיה פמיניסטית, בערך כמו ש"ויקטור וויקטוריה" עסק כביכול בבעיית ההומוסקסואליזם (הסרט בכלל מזכיר בטוג ההומור שלו את "ויקטור וויקטוריה") השחקנים הראשיים הם טובים וולטר מתזאו, כרגיל, הוא הגבר עם החן המגושם. וג'יל קלייברג - למי שזוכר אותה מ"אישה לא נשואה" - יכולה לשחק רק טוב. התוצאה היא, כאמור, קומדיה לא מזיקה על נושא חשוב.

כדאי לצאת ולראות, ולא לשכוח להביא סוודרים.

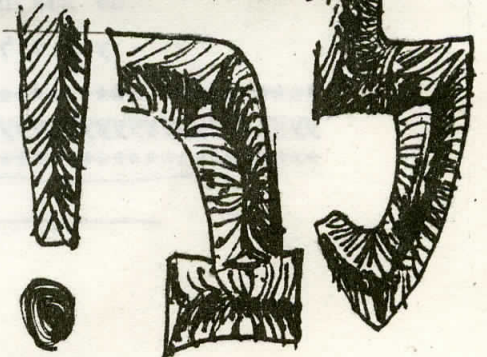
1. סרטים




לקראת חגיגת הבר-מצווה

חברים שברשותם מיטות מתקפלות והם מוכנים למסור אותן לשימוש אורחי הבר-מצווה שלנו במשק, מתבקשים להירשם ברשימה שבלוח ליד המזכירות ולהכין את המיסדה (מסומנות בשם בכתב-יד גדול) לקראת האיסוף. על מועד האיסוף תבוא הודעה נפרדת.

תודה מראש
צוות בר-מצווה
(אילת)



הודעה מהמזכירות

אתם מתבקשים לא לתלות מודעות על לוח-המודעות בלי ידיעת עובדי המזכירות.

היזהרו באש!

אנא הימנעו מהדלקת מדורות ליד הסטודיו לציור של מרקי. זהו צריף מעץ ובו הרבה חומרים דליקים. אנא אימרו זאת גם לילדים.

תודה

מחשבות ופחדים

ראשית אני רוצה לפתוח בהתנצלות.

התנצלות בפני מי שהרגזתי או הלבנתי את פניו ברבים. לא כך רציתי לומר את הדברים שאמרתי, אבל כך אמרתי אותם ולכן אני מצטער.

עכשיו לעצם העניין. אני יודע שלא הובנתי כהלכה, ויותר מכול אני באמת מצטער על אותה לשון "אתם" שנקטתי. אף-על-פי-כן רציתי להצביע על העובדה, שבאסיפה נפגשו שתי הכללות, שתי דיעות קדומות. האחת - שישנם אנשים שבאו מבחוץ ושיש להם הכול, השנייה - שלוותיקים נותנים "תנאים מעודפים".

ובכן, ראשית כל ישנם הרבה חברים שבאו מבחוץ ושאינן להם "הכול". ושנית, אין הוותיקים מקבלים "תנאים מעודפים", אם כי ניתן לפרש זאת כך. והוא המקום שבו נוצר רגש הקיפוח אגב, לא אני הוא שיצרתי את המושג "מיג-זר הוותיקים" כמיגזר אינטרסנטי. המיגזר נוצר מתחת לפני השטח כבר מזמן, כאשר קבוצה של חברים נמצאה באותו שלב של בנים מחוץ למשק, על כל הלחצים המופעלים על ההורים בשל כך. ומעל פני השטח לא מזמן, כאשר מיכאל כהן התלונן על קיפוח של הוותיקים בשל חוסר אמצעים לעומת נקלטים, שזה מקרוב באו. (אגב, אירית, לא שמעתי אותך טוענת כנגד מיכאל כהן, שהוא יוצר פילוג בחברה, כמו שאמרתי לי באסיפה). ובכן, אין אני בא לשפוט את מקורות הרגשת הקיפוח של הוותיקים, שתוקנה כל-כך יפה ע"י תוספת תקציבים. ואין אני בא לשפוט את מקורות הרגשת הקיפוח אצל אותם חברים החשים, שמתחילים תמיד תור חדש לפני שסיימו תור ישן. זה יכול להיות נכון וזה יכול להיות לא נכון, זה לא חשוב. מה שחשוב הוא שהיא ישנה ושצריך לטפל בה לפחות באותה יעילות, בה טופל רגש הקיפוח של הוותיקים.

ובעצם, מעצם הגדרת מיגזר מסויים כמקופח החייב בפיצוי, נוצרים כבר מאליהם המיגזרים המקופחים האחרים, ובכך אומר די.

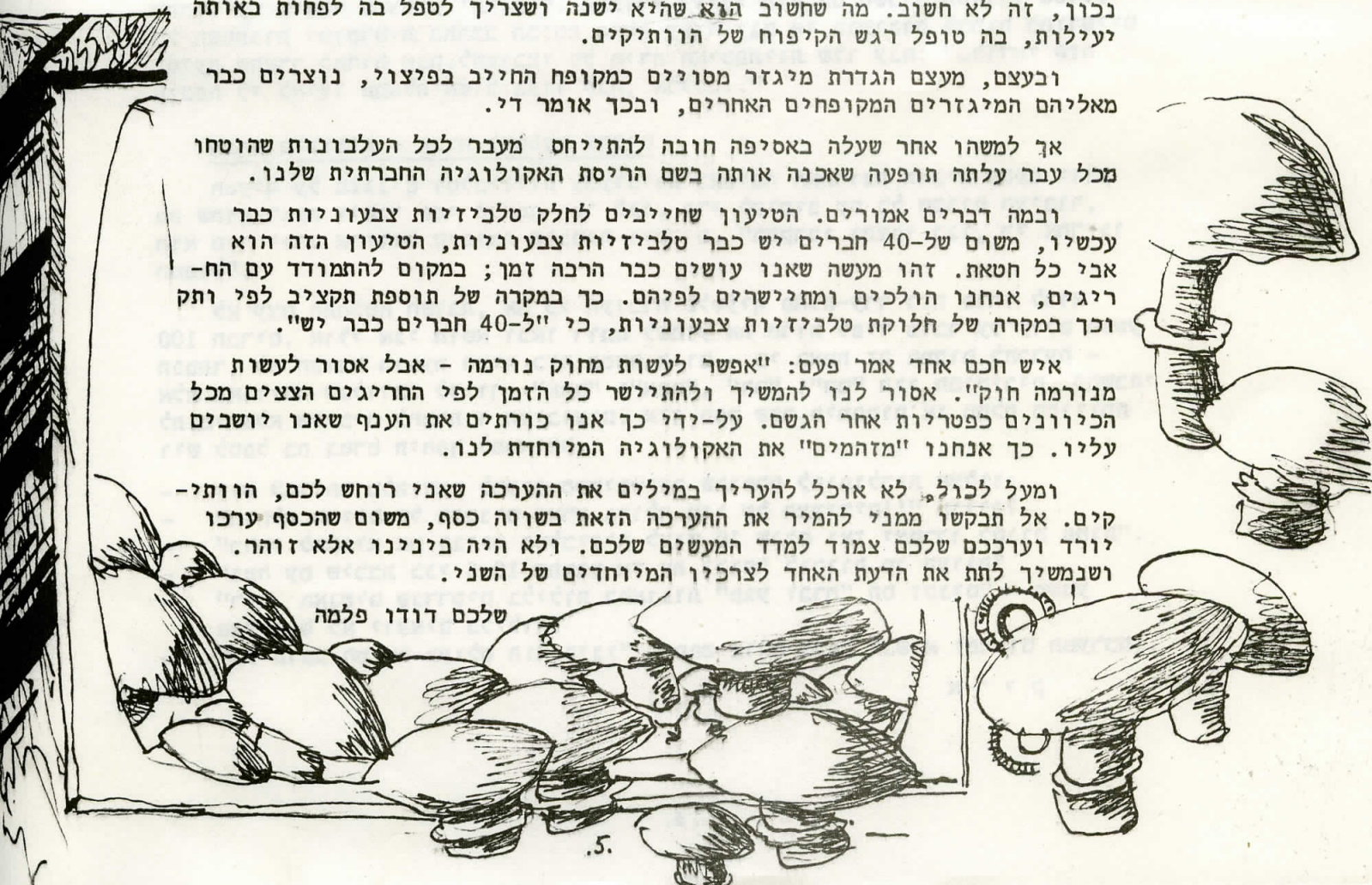
אך למשהו אחר שעלה באסיפה חובה להתייחס מעבר לכל העלבונות שהוטחו מכל עבר עלתה תופעה שאכנה אותה בשם הריסת האקולוגיה החברתית שלנו.

ובמה דברים אמורים. הטיעון שחייבים לחלק טלביזיות צבעוניות כבר עכשיו, משום של-40 חברים יש כבר טלביזיות צבעוניות, הטיעון הזה הוא אבי כל חטאת. זהו מעשה שאנו עושים כבר הרבה זמן; במקום להתמודד עם החריגים, אנחנו הולכים ומתיישרים לפיהם. כך במקרה של תוספת תקציב לפי ותק וכך במקרה של חלוקת טלביזיות צבעוניות, כי "ל-40 חברים כבר יש".

איש חכם אחד אמר פעם: "אפשר לעשות מחוק נורמה - אבל אסור לעשות מנורמה חוק". אסור לנו להמשיך ולהתיישר כל הזמן לפי החריגים הצצים מכל הכיוונים כפטריות אחר הגשם. על-ידי כך אנו כורתים את הענף שאנו יושבים עליו. כך אנחנו "מזהמים" את האקולוגיה המיוחדת לנו.

ומעל לכול, לא אוכל להעריך במילים את ההערכה שאני רוחש לכם, הוותיקים. אל תבקשו ממני להמיר את ההערכה הזאת בשווה כסף, משום שהכסף ערכו יורד וערככם שלכם צמוד למדד המעשים שלכם. ולא היה בינינו אלא זה. ושנמשיך לתת את הדעת האחד לצרכיו המיוחדים של השני.

שלכם דודו פלמה



היכרות עם אצמא

פוליטיקה, שאננות ונסיעות בערבון בלתי מוגבל

בתנועה הקיבוצית, על כל שלוחותיה, יש בוודאי מיגוון רב של דיעות פוליטיות, אבל נדמה שהרוב המכריע רוצה בכל לבבו, בכל נפשו ובכל מאודו שהליכוד לא ירכיב את הממשלה הבאה. זאת אולי התפילה שבלב, אבל במעשים - אם לשפוט לפי הנעשה בקיבוץ זה - קיימת תהום בין המחשבה לבין העשייה. בשבת האחרונה הופיעו שנים-עשר חברות וחברים (!!) לשמוע דין-וחשבון על הצעדים המעשיים שמתכננים במסע הבחירות הקרב באזור שלנו. עוד שניים התנצלו למחרת על היעדרותם. והיתר? לא מעניין אותם, לא ראו את המודעה, לא רוצים לשבור את שלווה השבת, זה לא השטח שלהם...!!?! אבל את הליכוד לא רוצים. האם מקווים שה"גמ-דיס" (חבורה מובחרת שעוברת מקיבוץ לקיבוץ ומחוללת ניסים ונפלאות בנקיון, בגינון, בצביעה וכל מה שרציתם) יבואו ויעשו?

ואפילו נחיה באשליה של "צדיקים גמורים מלאכתם נעשית ע"י אחרים" - איך ניתן להסביר את מגיפת הנסיעות לחו"ל? איך שר המשורר הציוני "לבי במע-רך ואני נמצא בפרברי פריז, ניו-יורק, מונטראול, לונדון... לא ניתן היה לנסוע אחרי יום הבחירות, אפילו כשנוסעים עם ילדים? הרי אם הילדים יפסידו שבועיים של לימודים, העולם לא יתמוטט, ובוודאי לא - הילדים. אבל אתה בשלך ואם יחסרו מנדט אחד או שניים, תוכל לומר לבנך/בתך בבוא העת "בגללך והחינוך (שכנע אותו שיש דבר כזה) שלך הקרבת קורבן". אבל לא רק הורים, הדואגים שילדיהם ישובו לספסל הלימודים, נוסעים - אלא בני-משק, היוצאים לגמלאות קי-לומטרים ולשבוע מראות מפלים, הרים וחי הכרך, כדי שישובו אנשים שלמים ושלווים יותר. בן משק שאני מאוד אוהב אמר לי בטרם צאתו: "לא נורא, אני מתקזז עם מישהו שמצביע 'תחיה'". והנורא בעיני הוא גם חשבון הקיזוז ששולל כל השתתפות דמוקרטית בהרכב הכנסת האחת-עשרה וגם אי הנכונות לדחות בחודשים נסיעה שתאריך לפחות שנה. לתשובתי על מידת האיכפתיות שלו ענה: "בוודאי שזה איכפת לי לאיזו ממשלה אשוב בעוד שנה, אבל...."

חברה קיבוצית - חברה לאספקת צרכים

הסעיף על מזגנים וטלביזיות ובעונות באסיפה האחרונה הוכיח שהעם יודע מה שהוא רוצה ויתכן שמי שבאמת חסר לנו, כדי להיטיב עם כל שכבות הציבור, הוא מין יורם ארידור קיבוצי שיבטיח ויקיים. "התקרבו ותצפו בנו, כי אחרינו המבול".

לא עצם ההחלטה חשובה, אם כי העובדה שלסעיף פחות-ערך כזה טרחו לבוא 100 חברים. אולי אני חוטא ובאו רובם לשמוע את חרות לפיד מדבר על עולם הפשע הנסתר. לא חשובה הופעת סעיף כזה בסדר היום - כי באמת זה המקום להכרעה - אלא האווירה שנלוותה לדיון. "אתם" ו"אתם", "הם" ו"הם" היו המוטיבים, שחשבת לזמני שלא שייכים לחברתנו הקיבוצית. אין ספק שזה סימפטום או מחלה מסויימת ויש לטפל בה בטרם תיהפך לממאירה.

- ויש להיזהר מלהזדקק למעין סטטיסטיקה שהופכת לפופולרית אצלנו:
- "תוחלת החיים של הזקנים בארץ גדולה מזו של הצעירים!!!" מניין?
- "כדאי להקפיא את קניית הטלביזיה לעוד 10 שנים ואז יצטרכו לקנות פחות".
- "ומה עם שיכבת בני 5-10 שתתבע אז את זכותה ליהנות מן העוגה?"
- "רוב האנשים שנדרסים כלילות בתאונות "פגע וברח" הם זקנים" - משמע שצעירים לא יוצאים כלילות.
- "כל תושב חמישי בעולם הוא סיני" - חפש אותם בכפר הנשיא (פרסום המערכת).

א ר י ק

הפחתנות מאדום



יום יום ותגליותיו, יום יום והפתעותיו. אתר בלתי ידוע, נידח, שאף חזקרו - ו"ר צבי אילן - לא ציפה ממנו אלא לסימנים שהוא הוא "מרות", אליבא דיוספוס. מקום שספק, אפילו לאנשים שאינם חובבי חפירות מושבעים, חוויה מעצבנת ואף רגעים מרגשים.

מעל פני השטח ביצבצו שלוש אבנים עגולות, שרמזו על היותן עמודים מסותתים. שרידי קירות פה ושם ובמרחק מה מערות טבעיות וגם חצובות בצורת מערות-קבורה. בקמברידג' אשר באנגליה נמצאת תעודה מהגניזה הקהירית המזכירה קבר צדיק בכפר מארוס בגליל, ובליבו של צבי אילן, הידוע לנו מהעי-תון "בר", הסקרנות בוערת. וכך הוא הגיע לאזור זה, בהרים בין אילת-השחר ומושב עלמה, ומחליט: כאן חופרים.

קודם בזהירות, מסביב לאותן שלוש אבנים עגולות, ואז בעוד מקום, ובעוד מקום. והוודאות גוברת: כאן היה בית-כנסת.

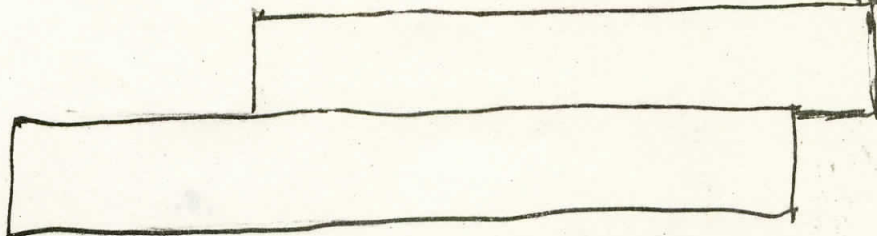
החורף יבש, אין גשם, אפשר להתחיל. שבוע לפני פסח יוצאים האנשים, חלקם ממרכז הארץ שמחניים היא אכסנייתם הנדיבה, וחלקם מפה, מהחוג הידוע. מוסכם עם בית החינוך, שיבואו ילדים לעזור. ו... גשם שוטף. חוג נוער מבית-הספר-שדה מירון נאלץ להתקפל; הרכב מבית החינוך אינו מסוגל לעלות את הדרך והתקוות להישגי חפירה נוגזו.

ובכל זאת, ההפתעה הראשונה התגלתה. מתחת לרצפת בית-הכנסת, רצפת אריחי-אבן יפה, הופיע חדרון ובקצהו מחילה. ומשחל זאכי, המגלה, פנימה - הפלא ופלא, ספק מערה ספק חדר ומחובר אליו עוד חדר ועוד חדר, ובמעברים ביניהם גומחות לנר, ועל הריצפה חרסים. מי שמכיר את מערכות המסחר, שנמצאו בשפלת יהודה, לא יכול אלא לתהות ולתמוה. בר-כוכבא בגליל?

באמצע מאי מתחילים שוב. מדובר על חיילים מכלא 6, חוגי נוער, וכמובן - חברי כפר הנשיא. נדמה שלא היה יום שלא נכח לפחות אחד מאנשינו. חופרים ומגלים וחושפים רצפות וקירות, אך תשובות לשאלות היסטוריות יש מעט. להי-פך, אנו מעלים יותר שאלות. האם נהרס ביהכ"נ ושוקם פעם או פעמיים? האם הוקטן בשיפוץ או הוגדל? האם יתכן שאפילו בתקופה הממלוכית התישבו במקום יהודים? האם הקרמיקה הרומית בחדרים התת-קרקעיים שימשה שם את האנשים או שמא הושלכה לשם אחר-כך? ואז - יום אחד אומר חופר אחד שמצא אבני פסיפס ואפילו ריבוע קטנטן של רצפת פסיפס. לא ייאמן. הפסיפס נמצא מתחת לרצפת האבן, וזה כאילו דבר והיפוכו בחקר בתי כנסת.

לוקח יומיים להסיר את השיכבה מעל לפסיפס ולבסוף אנחנו מוכנים. להוטים, אך הזהירות מחייבת, סקרנים עם סבלנות כפויה. באולרים וכלים זעירים מפור-רים ומגרדים, מטאטאים ומברישים. יש אבנים צבעוניות - יש, ראש - יש, אות - הנה הכתף - וגם חגורה, קסדה, עוד אות, מגן, חרב - ולבסוף מתגלית כל דמותו כמעט של איש, כלי נשק לצידו, ושמו המלא בעברית או ארמית: יודן בר שמעון מני.

מי זה? מדוע שמים דמות חילונית על ריצפה של בית-כנסת? שאלות אלה ורבות אחרות טרם נענו. אך ההתרגשות והמתח היו גדולים ומי שלא היה נוכח הפסיד, אפילו אינו "משוגע" לנושא.



ת י ק ו ן ל י ל ש ב ו ע ו ת

חג השבועות תשמ"ד

בכוונתנו לנצל את מסורת ליל חג השבועות, כדי לערוך שיח רב-גילי, מן השעה שתיגמר המסיבה בחדר-האוכל ועד שאין כוח לשבת ולהתווכח.

הכוונה היא לעמת את עמדות הוותיקים והצעירים, האבות שהיו צריכים למסור את ערכיהם והשקפת עולמם לבניהם ולבנותיהם ואותם בנים-בנות שעומדים בפני בגרות, אחריות אזרחית אחרי שירות בצה"ל, ואלה המתגייסים תוך לבטי מצפון על מותר ואסור ושמירת צלם אנוש.

האם כל מייסדי קיבוץ זה מוכנים לומר היום לגבי מה שנעשה ומה שעוד צריכים לעשות בקיבוץ ובמדינה "אני מאמין באמונה שלמה"? האם ניסינו למצוא רגע שקט בכל הסבך של יחסי בנים-הורים להסביר את עמדותינו ביחס ל-

"כיבוד אב ואם

לא תגנוב, לא תענה ברעך עד שקר

לא תחמוד בית רעך

לא תחמוד אשת רעך ועבדו ואמתו ושוורו וחמורו וכל אשר לרעך"

האם אחרי כל אלה אנחנו אומרים "נהדר, אבל..."?

האם מקובל עלינו -

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים,

כל אלמנה ויתום לא תענון...."

וכמובן, היישום הוא ביחסנו לערבים, לדתיים, לשחיתות, לחיי הבורסה וכו'.

ויש מישור אחר, ששייך לחברה שלנו בקיבוץ.

האסיפה של השבוע מוכיחה שיותר משהקיבוץ הוא אורח-חיים ייחודי, המחייב את חבריו בערכים ובאמונה, הוא הפך למעין "שופרסל", המספק מהר ובזול, אבל לא תמיד לפי הקריטריונים של שכבות שונות.

זה מה שרצינו? זה מה שרצינו להוריש לדור ההמשך? במה הוא ימשיך?

האם על כל זה נדבר ונשוחח בליל השימורים הבא עלינו?

יש לקוות שלא פחות ממספר החברים שהגיעו לאסיפה יגיעו לשוחח, גם אם אין להם ילדים שעוד ניתן למסור להם מסר. אם כך יהיה, נתחלק לחוגים אחרי הפתיחה וכל חוג יתייחס לדברים החשובים לו.

אולי נרגיש שיש צורך בהידברות עקרונית ורעיונית נוספת עוד לפני יום הכיפורים (שאף הוא הפך למעין מסורת לערב שיחה).

אם כך יהיה הרי זה מבורך.

צוות חג השבועות

ועדת נעורים

אריק

אני מתנצל פה על שהחלטות וועדת נעורים לא פורסמו ברבים בתקופה האחרונה מסיבות טכניות.
עקב פניה של הורים מסויימים ומספר חברים על שתי ההחלטות האחרונות באים לפרסום כאן:

דו"ח ישיבת נעורים מתאריך 30/4/84.

נכחו: רבקה, צילה, גייל, איזק, סטיב, גרונר, שרית, מרים, אנג'י.
מוזמן: סימון.

על סדר היום:

* בקשת עירית שיינגיזיכט להשתתף בקורס רכיבה בחפש הגדול.

* קייטנת קיץ 1984.

* דיון חוזר בנושא "אסט" בחברת הילדים.

* סוכם לקבל את בקשת עירית ולברר את ענין דמי הכלכלה.

* הרעיון לצאת לקייטנה באילת.

* הוחלט לקיים דיון בוועדת נעורים במיוחד בנושא "אסט" בלי לערב את ההורים. ההחלטה
שתתקבל בדיון תובא בפני האסיפה.

דו"ח משיבת וועדת נעורים מ-10/5/84.

נכחו: סטיב, גייל, מינה, איזק, ג'וני, מרים, שושנה ש', ירון, רבקה, גרונר, אנג'י.
מוזמנים: שריטה, אירית ב"ח.

אחרי דיון חוזר בנושא "אסט" בחברת הילדים הוחלט:

וועדת נעורים החליטה שלבני הנעורים עד גיל- 18 שנים, אין להשתתף בכל פעילות הקשורה למרכז
הישראלי.

הוועדה מבקשת אישור האסיפה.

בהזדמנות זאת אני בא להודיע שבשבוע הבא תתקיים שיחת הורים על ליכון בעיות, על פעילות

בחפש, ועל כל נושא שמעניין את ההורים- "שיחה פתוחה".

על תאריך מדוייק תבוא מודעה על לוח המודעות.

וועדת הנעורים.

מסר: אנג'י.